

A SZOVJETUNIÓ KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATALA DOLGOZÓI AKTÍVÁJÁNAK ÉRTEKEZLETE*

(1951. MÁRCIUS 26—28)

A Szovjetunió Központi Statisztikai Hivatala dolgozói aktívájának 1951. március 26-tól 28-ig tartott értekezletén az összeírások és hatósági beszámolási rendszer adatainak ellenőrzése terén felmerült hiányosságokat és e munka megjavítása érdekében alkalmazandó intézkedéseket tárgyalták meg.

A kérdés előadója Podjacsih elvtárs, a Központi Statisztikai Hivatal elnökhelyettese volt.

A Minisztertanács megállapította, hogy az állami statisztikai szervek legfontosabb feladata — mondotta az előadó —, hogy az állami tervek teljesítésének menetére a szocialista népgazdaság és kultúra fejlődésére, a népgazdaság anyagi forrásaira és azok kihasználására, a népgazdaság különböző ágainak fejlődésében mutatkozó arányokra és a terv túlteljesítését biztosító tartalékokra vonatkozó megbízható, tudományosan megalapozott és feldolgozott statisztikai adatokat kellő időben a kormány rendelkezésére bocsássák.

A kormány rendelkezésére bocsátott statisztikai adatoknak pontosaknak és megbízhatóknak kell lenniök.

Az állami statisztika legfontosabb feladatai közé tartozik: a magyarázókodó utóiratok és az adatok megszerzése elleni harc a számvitel és a beszámolási rendszer területén, a statisztikai adatoknak a helyi- és főhatóságok befolyására történt bárminemű elferdítésének leleplezése, a minisztériumok, főhatóságok, vállalatok és építkezések munkájára vonatkozó pontos és hű adatok biztosítása.

Az összeírások és a hatósági beszámolási rendszer adatainak ellenőrzése terén számos statisztikai hivatalnál és a Központi Statisztikai Hivatal egyes osztályainál előforduló komoly hiányosságok azt bizonyítják, hogy ezeknek a hivataloknak és osztályoknak vezetői az ellenőrzés munkáját csak technikai jellegű intézkedésnek tekintik és nem tulajdonítanak annak kellő politikai jelentőséget.

Az 1951. január 1-én végrehajtott fémösszeírás adatai ellenőrzésének példáján az előadó rámutatott a statisztikai hivatalok egyes dolgozói által tartott ellenőrzések alacsony színvonalára. Ezek közé a dolgozók közé tartoznak: a tulai kerület statisztikai hivatala iparstatisztikai osztályának vezetője Frisman elvtárs, ugyanennek az osztálynak vezetőgazdásza, Misukova elvtársnő és közigazdásza, Rudakova elvtársnő, a zaporozsjei terület

* Vesznyik sztatizsytiki, Goszsztatizdat, Moszkva, 1951, 2. sz., 91—95. old.

statisztikai hivatala iparstatisztikai osztályának vezető közigazdásza, Svarcgor elvtárs, Kazán város kerületi felügyelője, Klimov elvtárs, Szizran város központi kerületének felügyelője Bulanova elvtársnő és Odessza város Központi Statisztikai Hivatala városi felügyelője, Romanov elvtárs.

Az említett dolgozók a Mezőgazdasági Gépgyártási Minisztérium egyes gyáraiban tartott ellenőrzés alkalmával nem fedezték fel a félmeltitkolásra irányuló államellenes cselekményeket, sőt egyesek közülük az üzemeknek igazolóokmányt adtak ki arról, hogy az összeírást helyesen végezték el, azaz az üzemek valótlan adatait bürokratikusán felülbélyegezték.

Az összeírási adatok formális ellenőrzése és az ellenőrzés munkájának lebecsülése tükröződött a tulai területi statisztikai hivatal vezetőjének, Demin elvtársnak, a Tatár ASzSzk statisztikai hivatal vezetőjének Kobranova elvtársnőnek, a zaporozsjei területi statisztikai hivatal vezetőjének, Enjutin elvtársnak, a kujbisévi területi statisztikai hivatal vezetőjének, Aljtov elvtársnak és az odesszai területi statisztikai hivatal vezetőjének, Szolovjev elvtársnak munkáján. E statisztikai hivatalok vezetői nem ismertették a statisztikai hivatalok dolgozói és a Központi Statisztikai Hivatal felügyelői előtt az összeírási adatok ellenőrzésének jelentőségét és nem biztosították az ellenőrzés magas színvonalát.

Az említett statisztikai hivatalokon kívül az összeírási adatok ellenőrzését más statisztikai hivatalok sem végezték megfelelő módon. Ezek közé tartoznak: Moszkva város statisztikai hivatala (vezető Lakunin elvtárs), a moszkvai terület (vezető Potapov elvtárs), a krasznodári vidék (vezető Koljako elvtárs), a krasznofari vidék (vezető Szmirnov elvtárs), az udmurtszki ASzSzk (vezető Voroncov elvtárs), a kurgani terület (vezető Szabeljnyikova elvtársnő), a brjanszki terület (vezető Sisljanyikov elvtárs), a rosztovi terület (vezető Ivanov elvtárs), a harkovi terület (vezető Klocskov elvtárs), a nyikolajevi terület (vezető Szkljarov elvtárs) statisztikai hivatala.

A Szovjetunió Minisztertanácsa az összeírás végrehajtásáért nemcsak a minisztériumokat, hanem a főhatóságokat és a köztársaságokat, vidékeket és területeket statisztikai hivatalainak vezetőit is felelőssé tette. Úgyszintén kötelességévé tette a kormány a fentieknek azt is, hogy az összeírási adatokat a vállalatok és építkezések vezetőinek közreműködésével ellenőrizték. A Szovjetunió Minisztertanácsának ezt a rendeletét, mint erre a fentiekben rámutattunk, a statisztikai hivatalok és a Központi Statisztikai Hivatal felügyelősegeinek egész sora nem megfelelő módon hajtotta végre.

Az összeírási adatok ellenőrzésének megszervezésénél előfordult alapvető hiányosságok a következők:

1. Az ellenőrzés számos esetben minőségileg alacsony színvonalú, felületese és formális volt. Az ilyen ellenőrzések eredményeképpen nemcsak, hogy nem tárták fel a vállalatoknál előforduló hiányosságokat, hanem a vállalatok részére, a hatalmas mulasztások ellenére, igazolást adtak ki arra vonatkozóan, hogy az összeírást szabályszerűen hajtották végre.

2. Számos statisztikai hivatal annak ellenére, hogy az összeírás végrehajtásában elkövetett szabálytalanságokat megállapította, nem tett kellő intézkedéseket ezek kiküszöbölésére, az anyag nem teljes számbavételében vétkeket liberálisan kezelte, nem követelte megbüntetésüket és rend-

szerint csupán arra szorítkozott, hogy a Központi Statisztikai Hivatal részére egy általános, nem pontos és nem konkrét feljegyzést küldjön.

3. A statisztikai hivatalok vezetői és helyettesei számos esetben nem vettek részt az ellenőrzésben és a statisztikai hivatal dolgozói által végrehajtott ellenőrzés eredményeit nem ellenőrizték kellőképpen.

4. Egyes statisztikai hivatalok az összeírási adatokat csupán a kis vállalatoknál ellenőrizték és egyáltalán nem tartottak ellenőrzést a nagy vállalatoknál.

5. A statisztikai hivatalok vezetői a kormány rendelete ellenére a szakképzett specialistákat — a főhatóságok és vállalatok dolgozóit — nem vonták be az összeírási adatok ellenőrzési munkálataiba. A szakembereket (specialistákat) a szövetséges és autonóm köztársaságok minisztertanácsain illetve a vidéki területi, városi és kerületi Szovjetek végrehajtóbizottságain keresztül kellett volna az ellenőrzés munkájába bevonni. A szakemberek bevonása a statisztikai hivatalok dolgozói részére lényeges segítséget jelentett volna és emelte volna az ellenőrzés munkájának színvonalát.

Az előadó a felsorolt hiányosságokról szólván bizonyításokra az egyes statisztikai hivatalok gyakorlati munkájából számos esetet idézett.

Az előadó élesen bírálta a Központi Statisztikai Hivatal felszerelés- és anyagösszeírási osztályának az összeírás megszervezésével és az adatok ellenőrzésével kapcsolatos munkáját.

A felszerelés- és anyagösszeírási osztály (osztályvezető Beljakov elvtárs, helyettese Nyeszluhovszkij elvtárs) nem megfelelően irányítja a köztársasági, vidéki és területi statisztikai hivatalok munkáját az összeírási adatoknak a vállalatoknál és az építkezéseknél végrehajtható ellenőrzése tekintetében és kevés segítséget nyújt a statisztikai hivataloknak az ellenőrzés minőségi megjavítása érdekében. Az összeírási adatok ellenőrzésének rendjére vonatkozóan az összeírási osztály által kidolgozott és a statisztikai hivataloknak szétküldött utasítások nem megfelelőek. Ezek az utasítások a kérdésnek csupán egyik oldalával foglalkoznak: arra mutatnak rá, hogy *mit* kell ellenőrizni, de egy szót sem tartalmaznak a kérdés másik, nem kevésbé fontos oldalára vonatkozóan, *hogyan* kell ellenőrizni. Az összeírási osztály nem foglalkozik kellőképpen a módszertani kérdésekkel. Az összeírások szervezési alapelveinek és programjának megjavítására irányuló munkát rendkívül lassan és határozatlanul végzi.

Az összeírási osztály gyakran nem biztosítja időben az összeírások programjának összeállítását, a kérdőívek és utasítások kinyomatását és a minisztériumok és a statisztikai hivatalok részére való megküldésüket. Nem ellenőrzi a minisztériumokban és a főhatóságoknál az összeírások szervezési munkálatait, nevezetesen nem kíséri figyelemmel azt, hogy a minisztériumok kellő időben megküldik-e a vállalatoknak és építkezéseknek a kérdőíveket és utasításokat. Ennek következtében a kérdőívek és utasítások csak nagy késéssel érkeznek meg helyükre. Így például az 1951. évi március 1-i felszerelés-összeírás előkészítésénél az osztály a kérdőíveknek és utasításoknak a minisztériumok részére való szétküldését csupán február 12-én, azaz 16 nappal az összeírás megkezdése előtt fejezte be. Ennek következtében egyes minisztériumok a kérdőíveket és utasításokat alárendelt vállalataiknak csak február végén küldték meg, és így sok vállalat azokat az összeírás napja után kapta meg.

Az összeírási osztály, csakúgy mint számos statisztikai hivatal, nem alkalmaz kellő rendszabályokat a statisztikai hivatalok által végrehajtott ellenőrzések eredményessé tétele érdekében. A statisztikai hivatalok és az Állami Anyagellátási Főigazgatóság területi felügyelőiségei 1950. év folyamán az összeírások során számos visszaélést és hiányosságot fedeztek fel a vállalatoknál, s ennek ellenére az összeírási osztály nem szólította fel a minisztériumokat a felfedezett hiányosságok kiküszöbölésére.

Az összeírási osztály munkájának legnagyobb hiányossága az, hogy az osztály dolgozói igen kis mértékben foglalkoznak az összeírási adatok ellenőrzésével. Ez elkerülhetetlenül csökkenti az ellenőrzés munkájának és általában az összeírási osztály egész munkájának színvonalát.

Áttérve a hatósági beszámolójelentések ellenőrzésének területén előforduló fogyatékoságokra, az előadó részletesen foglalkozott azokkal a hiányosságokkal, amelyeket e fontos munka végrehajtásánál mind a helyi statisztikai szervek, mind a Központi Statisztikai Hivatal osztályai eltűrtek.

Az előadó megjegyezte, hogy bár a Központi Statisztikai Hivatal dolgozóiak legutóbb (1949 decemberében) a hatósági beszámolás ellenőrzési munkálatainak megszervezése tárgyában tartott aktívája óta e munka területén kétségtelen javulás mutatkozik, mégis számos olyan tényt lehet felsorolni, amely azt bizonyítja, hogy a hatósági beszámolás ellenőrzése terén még mindig nagy hiányosságok vannak. A kormány utasításait, valamint a Központi Statisztikai Hivatalnak „A hatósági beszámolás ellenőrzésének megjavítása érdekében foganatosítandó intézkedések” címen kiadott rendeletét nem hajtják végre megfelelően. A hatósági beszámolás ellenőrzése terén előfordult alapvető hiányosságok a következők:

1. A hatósági beszámolás hiányosságait, a magyarázkodó megjegyzéseket és szépítgetéseket, a törvénytelen beszámolójelentéseket az ellenőrzés során számos esetben nem fedték fel, a vállalatok és hatóságok valóságának meg nem felelő beszámolási adatait bürokratikusán tudomásul vették. E fontos munkát még a Központi Statisztikai Hivatal és a statisztikai hivatalok osztályvezetői sem értékelték kellőképpen. A Központi Statisztikai Hivatalnak az ellenőrzéssel kapcsolatban kiadott módszertani utasításai nem elegendők és nem megfelelőek.

2. A statisztikai hivatalok vezetői maguk rendszerint nem vettek közvetlenül részt a hatósági beszámolás ellenőrzési munkálataiban és nem oktatták ki a statisztikai hivatalok dolgozóit arra, hogy miként kell az ellenőrzési módszereket és rendszereket megjavítani. Nem vett részt az ellenőrzésben a Központi Statisztikai Hivatal számos osztályvezetője sem.

3. A statisztikai hivatalok az ellenőrzések számát, azok minőségének kárára, a lehető legnagyobb mértékben fokozni igyekeztek.

4. A statisztikai hivatalok által az ellenőrzések eredményessége érdekében tett intézkedések távolról sem elegendők. A statisztikai hivatalok a beszámolójelentések elferdítésében és magyarázgatásában vétkesekkel szemben liberális magatartást tanúsítanak.

Az ellenőrzések eredményessége érdekében a Központi Statisztikai Hivatal osztályai (mezőgazdasági, beruházási, anyagellátási, stb. osztályok) sem tesznek kielégítő intézkedéseket. Ennek következtében az ellenőrzések anyagát gyakran nem használják fel és a beszámolás megszervezése az ellenőrzések után nem javul meg.

5. A statisztikai hivatalok túrhetetlen, liberális magatartást tanúsítanak a törvénytelen beszámolójelentések bevezetésével szemben, ami az állami beszámolási rendszernek igen nagy kárt okoz.

6. A Központi Statisztikai Hivatal osztályai a beszámolójelentés meg rövidítésével és egyszerűsítésével, valamint a minisztériumoknál és hatóságoknál érvényben lévő számviteli és beszámolási utasítások megjavításával kapcsolatos munkájukat nem végzik megfelelően.

Beszéde végén az előadó rámutatott azokra a rendszabályokra, amelyeket a Központi Statisztikai Hivatalnak és helyi szerveinek az összeírási és a hatósági beszámolási adatok ellenőrzésének megjavítása érdekében foganatosítaniok kell. E rendszabályok között igen jelentős helyet kell elfoglalniok a tervezési-módszertani munka minőségének és az ellenőrzés szervezési munkálatai színvonalának emelését biztosító intézkedéseknek mind a Központi Statisztikai Hivatalban, mind annak helyi szerveiben.

A Központi Statisztikai Hivatal osztályvezetőinek és a statisztikai hivatalok vezetőinek meg kell magyarázniok az osztályok és a hivatalok dolgozóinak, valamint a Központi Statisztikai Hivatal városi és kerületi felügyelőinek az összeírási adatok és a hatósági számvitel és beszámolási rendszer ellenőrzési munkálatai megszervezése megjavításának tárgyában kiadott párt- és kormányutasítások jelentőségét.

Nélkülözhetetlen, hogy a statisztikai hivatal minden egyes dolgozója, a Központi Statisztikai Hivatal minden egyes felügyelője megértse, hogy abban a munkájukban, hogy a minisztériumok és hatóságok, vállalatok és építkezések munkájára vonatkozó pontos és a valóságnak megfelelő adatokat biztosítsák, a számvitel és a beszámolás területén előforduló magyarázgatásokat és elferdítéseket leleplezzék, a statisztikai adatoknak a helyi és főhatósági szervek befolyása következtében történt bárminemű elferdítéseit leleplezzék, mindenképp abból kell kiindulniok, hogy a pontos statisztikai adatoknak a kormány és a párt részére való biztosítása, a hű és pontos adatokért folytatott harc az állami statisztika szerveinek felelős politikai feladata.

*

Podjacsih elvtárs beszámolójához számos statisztikai hivatal vezetője és dolgozója, valamint a Központi Statisztikai Hivatal dolgozói is hozzászóltak.

A hozzászólók többsége számokat és tényeket idézve, mutatott rá a statisztikai szervek e fontos munkájának területén előfordult nagy hibákra.

Élesen bírálták a Központi Statisztikai Hivatal osztályainak a hatósági beszámolási rendszer, valamint a felszerelés- és anyagösszeírási osztályoknak az összeírási adatok ellenőrzésének megszervezésével kapcsolatos munkáját.

A kujbisevi terület statisztikai hivatalának vezetője, Aljtov elvtárs, a helyi statisztikai szervekre háramló ellenőrzési feladatok nagy mennyiségéről beszélt. Az OSzSzSzk statisztikai hivatala és a Központi Statisztikai Hivatal osztályai megsértették a Központi Statisztikai Hivatal elnöke által kiadott rendeletet, amely megtiltja, hogy a területi statisztikai hivatalokat a rendelkezett felsorolt feladatokon kívül további ellenőrzési feladatokkal bízzák meg. A feladatok nagy mennyisége károsan befolyásolja

az ellenőrzések minőségét. Csökkentik az ellenőrzések minőségét a túlságosan rövidre szabott ellenőrzési határidők is.

Az ellenőrzések hatékonyságáról beszélve, Aljtov elvtárs megjegyezte, hogy a kujbisevi terület statisztikai hivatala által 1950-ben végrehajtott ellenőrzések összes számából csupán azok $\frac{1}{3}$ -a esetében tettek a vállalatok és hatóságok számvételnek és beszámolási rendszerének megjavítására irányuló konkrét intézkedéseket. Aljtov elvtárs azonban helytelenül hivatkozott erre, mint olyan tényre, amely azt bizonyítja, hogy az előadó beszámolójában a kujbisevi terület statisztikai hivatala által végrehajtott ellenőrzések eredménytelenségére vonatkozó kritika téves.

A moszkvai terület statisztikai hivatalának vezetője, Potapov elvtárs, felszólalásában megjegyezte, hogy az összeírási adatok ellenőrzésének minősége jelentékeny mértékben függ a vállalatok kiválasztásának módszerétől. A vállalatoknak az ellenőrzés céljából történő kiválasztása a moszkvai terület, valamint Moszkva város statisztikai hivatalában véletlenszerű, rendszertelen volt és nem vette figyelembe a statisztikai hivatal dolgozóinak az egyes konkrét üzemek számviteli és beszámolási rendszere megszervezésének minőségére vonatkozó ismereteit. Az ellenőrzések magas minőségét biztosító igen fontos tényező az ellenőrzéssel megbízott dolgozók képzettsége. Minden irányban emelni kell az összeírási adatok és a hatósági beszámolási rendszer ellenőrzésével foglalkozó dolgozók képzettségét. Gondosan tanulmányozni kell az ellenőrzésről felvett jegyzőkönyveket, hogy megértsük és észrevegyük az ellenőrök munkájában előforduló hibákat. A moszkvai terület, valamint Moszkva város statisztikai hivatalában ezt nem tették meg.

Potapov elvtárs bírálta a Központi Statisztikai Hivatal összeírási osztályát az összeírási adatok ellenőrzése tárgyában kiadott utasításainak ki nem elégítő minősége és elégtelensége miatt. Ezek az utasítások nem tanítanak meg a legfontosabbra — hogyan kell ellenőrizni, nem adják meg az ellenőrzések metodikáját. Az összeírási osztály nem adja át a statisztikai hivataloknak az ellenőrzés terén szerzett legjobb tapasztalatokat.

A Tatár ASzSzK statisztikai hivatalának vezetője, Kobranova elvtársnő, részletesen foglalkozott a statisztikai hivatal ellenőrzési munkájában előforduló hibákkal és hiányosságokkal, nevezetesen Kazán város kerületi felügyelője, Klimov elvtárs által a fémösszeírás adatainak ellenőrzése terén elkövetett hibákkal. Klimov elvtárs az üzem ellenőrzését egy nap alatt, felületesen végezte el. Csupán a műhelybizonylatokat ellenőrizte, anélkül, hogy azokat a könyvelés, a raktár, az anyagellátási osztály adataival gondosan összeegyeztette és a fémét természetében is ellenőrizte volna. Klimov elvtárs egyáltalán nem ellenőrizte azt, hogy szerepel-e az összeírási adatokban az üzembe érkezett, de még fel nem használt fém. Abban, hogy Klimov elvtárs nem fedezte fel, hogy az üzem a fémét nagymértékben hiányosan vette számba, vétkes a statisztikai hivatal vezetősége is.

Kobranova elvtársnő felhívta az aktíva figyelmét az összeírási kérdőívek és utasítások kiküldésénél előforduló túrhetetlen késésekre.

A hatósági beszámolás ellenőrzésének alacsony minőségéről szólva, Kobranova elvtársnő bírálta a hatósági beszámolási rendszer ellenőrzési osztályát és annak vezetőjét, Gorjanov elvtársat a helyi statisztikai szervezeteknek az ellenőrzési kérdésekben való ki nem elégítő irányításáért.

Az aktíva-értekezleten felszólaltak a tulai terület és a zaporozsjei terület statisztikai hivatalának vezetői, Demin és Enjutin elvtársak is.

Demin és Enjutin elvtársak jogosan bírálták a Szovjetunió Központi Statisztikai Hivatala osztályait, nevezetesen a felszerelés- és anyag-összeírasi osztályt, valamint az OSzSzSzk és az Ukrán SzSzk statisztikai hivatalát az összeírasi adatok ellenőrzési munkálatainak nem megfelelő irányításáért, valamint a nem világos és hiányos ellenőrzési utasításokért és tájékoztatásokért.

Felszólalásuk azonban nem tartalmazott önkritikát: nem tárták fel az általuk irányított statisztikai hivatalok által elkövetett hibákat, valamint az összeírasi adatok ellenőrzésének megszervezése terén, nevezetesen a Mezőgazdasági Gépipari Minisztérium vállalataiban 1950. január 1-én végrehajtott fémösszeírás ellenőrzésének megszervezésénél személyesen elkövetett hibákat. Mellőzve a tulai és a zaporozsjei statisztikai hivatal által az 1950. január 1-i fémösszeírasi adatok ellenőrzésénél végzett rossz munka éles és jogos kritikáját, Enjutin elvtárs felszólalásában a következőket jelentette ki: „...hogyan végezzük a hatósági számvitel ellenőrzési munkáját? Az adott esetben az összeírásokról van szó. Nem lehet azt mondani, hogy mi rosszul dolgozunk ebben a tekintetben...”

Hasonlóképpen mellőzték az önkritikát felszólalásaikban Odessza város Központi Statisztikai Hivatalának városi felügyelője, Romanov elvtárs, és a tulai területi statisztikai hivatal főosztályvezetője, Frisman elvtárs.

Számos felszólaló rámutatott arra, hogy Demin, Enjutin és Romanov elvtársak felszólalása helytelen volt és nem tartalmazott önbírálatot.

Az OSzSzSzk statisztikai hivatalának vezetője, Kolpakov elvtárs, felszólalásában jelentékeny mértékben az összeírások és a hatósági beszámolás ellenőrzése nem megfelelő voltának kérdésével foglalkozott. A statisztikai hivatalok gyakran nem érvényesítik az eredményeket.

Az OSzSzSzk területén 1950. év IV. negyedében a területi statisztikai hivatalok 789 ellenőrzést tartottak, de a határozatokat a helyi vezetők szervekkel csupán 46 ellenőrzési esetre vonatkozóan közölték.

Kolpakov elvtárs számos tényt idézett az ellenőrzések alacsony színvonalára vonatkozóan. A moszkvai területi statisztikai hivatal 1950. év 9 hónapja alatt 80 esetben ellenőrizte a beruházási beszámolót és e 80 esetből 79 esetben a számvitel és beszámolás területén semmiféle hiányosságot nem fedezett fel.

Egyes statisztikai hivatalok maguk is hibákat követtek el az összeírasi adatok összesítésénél. Vonatkozik ez mindenekelőtt a rosztovi és a cskalovi terület, az altáji vidék, Leningrád város statisztikai hivatala és más statisztikai hivatalokra is.

Puzakov elvtárs, a leningrádi statisztikai hivatal vezetője, azokról a nagy hibákról beszélt, amelyeket Leningrád város hivatala követett el az összeírások és a hatósági beszámolás ellenőrzésénél. Bírálat alá vette egyúttal a Központi Statisztikai Hivatal számos osztályának munkáját és rámutatott azokra a hiányosságokra, amelyek a Központi Statisztikai Hivatalnak nemcsak az összeírások és a hatósági beszámolás ellenőrzése tárgyában kiadott utasításaiban, hanem magukban a beszámolók összeállítására vonatkozó utasításokban, az 1. i. és 3. i. sz. ipari kérdőívek kitöltési utasításaiban találhatók.

Puzakov elvtárs rámutatott arra is, hogy a beszámolási osztály mindezideig nem készítette el és a Központi Statisztikai Hivatal nem adta ki a beszámolójelentés-minták gyűjteményét; ez hátráltatja a statisztikai hivatalok munkáját a törvénytelen beszámolójelentések elleni harcban.

A Központi Statisztikai Hivatal iparstatisztikai osztályának helyettes vezetője, Kunyin elvtárs, felszólalásában a Központi Statisztikai Hivatal iparstatisztikai osztálya által a hatósági ipari beszámolás ellenőrzésének irányítása terén elkövetett hibákkal foglalkozott. Az iparstatisztikai osztály igen nagymennyiségű ellenőrzési anyaggal rendelkezik, amelynek egy részét a statisztikai hivatalok küldték meg, a másik részét pedig maga az osztály gyűjtötte össze az általa végrehajtott ellenőrzések során, azonban az osztály ezt az anyagot kevésbé használta fel és nem kereste meg ebben a kérdésben a minisztériumokat és hatóságokat. S ez vezetett ahhoz, hogy az osztály az ipari számviteli utasításokban előforduló hiányosságokat nem tárta fel. Igen nagy hiba az, hogy az osztály a statisztikai hivatalok által részére megküldött ellenőrzési adatok alapján nem folytatja le az eljárást és gyakran eltűri azt, hogy a minisztériumok ne alkalmazzák azokat a rendszabályokat, amelyeket a Központi Statisztikai Hivatalnak az ellenőrzések alkalmával a beszámolójelentésben felfedezett hiányosságok és magyarázatások tárgyában kiadott körrendelete előír.

Élesen bírálta Kunyin elvtárs a Központi Statisztikai Hivatal felügyeleti osztályának a hatósági beszámolás ellenőrzésével és a statisztikai hivataloknak a beszámolás ellenőrzése terén való irányításával kapcsolatos munkáját. A felügyeleti osztály a hatósági számvitel és beszámolás hiányosságainak feltárása terén igen kevésbé és gyengén látja el egyik legfontosabb feladatát: a helyi statisztikai szerveknek az ellenőrzések megszervezése, valamint a hatósági beszámolás állapotának megjavítása terén kifejtett munkájának felülvizsgálását.

A Központi Statisztikai Hivatal beszámolási osztályának vezetője, Dmitriev elvtárs, részletesen foglalkozott a statisztika elméleti kérdéseivel. A Központi Statisztikai Hivatal felszerelés- és anyagösszeírási osztályának munkájában előfordult hibákon és hiányosságokon keresztül rámutatott arra, hogy hová vezet a statisztika elméleti munkája fontosságának és szükségességének feledése, nevezetesen az összeírási adatok ellenőrzésével kapcsolatos elméleti kérdések kidolgozása területén. Az összeírási osztály vezetői, Beljakov és Nyeszluhovszkij elvtársak, valamint az osztály más dolgozói nem vesznek részt a statisztikai elméleti munkában és ennél fogva az összeírások megszervezésével és az adatok ellenőrzésével kapcsolatos gyakorlati munka számos kérdését nem megfelelően oldják meg.

A felszerelés- és anyagösszeírási osztály vezetője, Beljakov elvtárs, részletesen foglalkozott azokkal a nagy hibákkal, amelyeket az összeírások megszervezése és az adatok ellenőrzése terén mind a statisztikai hivatalok, mind a Központi Statisztikai Hivatal osztályai elkövettek.

Beljakov elvtárs feltárta e hiányosságok alapvető okait és részletesen elemezte azokat; számos példát idézett az összeírási adatok ellenőrzésének alacsony színvonalára és részletesen kifejtette azokat az intézkedéseket, amelyeket az összeírási osztály a legközelebbi időben szükségesnek tart végrehajtani.

Felszólaltak még az értekezleten: a hatósági beszámolási rendszer felügyeleti osztályának vezetője Gorjanov elvtárs, a tulai terület statisztikai hivatalának vezető közgazdásza Misukova elvtársnő, az OSzSzSzk statisztikai hivatala ipari osztályának vezetője Fisszon elvtárs, a Központi Statisztikai Hivatal munkaügyi osztályának vezetője Makszimov elvtárs és mások.

Az aktíva értekezletét lezárva, a Szovjetunió Központi Statisztikai Hivatalának elnöke, Sztarovszkij elvtárs, hangsúlyozta a megbízható összeírási és hatósági beszámolási adatok biztosításának politikai jelentőségét.

A Párt és a kormány igen fontos állami feladatot bízott a szovjet statisztika dolgozóira; a Központi Statisztikai Hivatal és helyi szervei dolgozóinak az a kötelességük, hogy kapott feladatukat magasra értékeljék és méltónak bizonyuljanak a kapott megbízásra. Ennek legfontosabb előfeltétele az állami statisztika dolgozóinak becsületessége és igazságérzete, valamint a statisztikai adatok minőségéért és valóságáért folytatott kirelhetetlen elvi harca.

Az értekezlet a megvitatott kérdésben részletes határozatot fogadott el.

A Központi Statisztikai Hivatal Ipari főosztályának lapja, az

IPARSTATISZTIKAI ÉRTESÍTŐ

az iparstatisztika gyakorlati és időszerű elméleti kérdéseivel foglalkozik, kapcsolatot képez az üzemi statisztikusok és a Központi Statisztikai Hivatal között, az iparstatisztikusok mindennapi munkájának segítőtársa.

Megjelenik minden hónap végén

Előfizetési ára egy évre 24 Ft, félévre 12 Ft.

Egyes szám ára: 2 Ft.

Megrendelhető a Statisztikai Kiadó Vállalatnál Budapest, II, Keleti Károly-u. 5/7. I. 1. Tel.: 350—126. 130-as mellék